

**Politici provinciale
pentru protecția copiilor**

Aprobat de Consiliul Provincial

9 iulie 2020

INDEX

Prefață:

1. Introducere	5
2. Descrierea provinciei	7
3. Declarație instituțională și principii generale	8
4. Angajamentul Provinciei Mariste Iberice	15
5. Organigrama provincială: responsabilități și funcții	16
6. Protecția copiilor împotriva abuzurilor	22
7. Promovarea drepturilor copiilor	27
8. Prevenirea abuzurilor	28
9. Intervenția în caz de suspiciune, de dovezi de rele tratamente sau abuzuri	33
10. Dezvoltarea la nivel provincial și local a politicii de protecție a copilului	37
Anexa 1: Cadrul standard de referință	39
Anexa 2: Standardele politicii de protecție a copilului	40
Anexa 3: Glosar de termeni	41

Prefață

"Voi sunteți lumina lumii. O cetate așezată pe un deal nu poate fi ascunsă" (Matei 5,14). Cu acest citat din Evanghelie, Papa Francisc își începe Scrisoarea apostolică "Vos estis lux mundi", promulgată în mai 2019 și în care îi invită pe toți cei care au o responsabilitate în Biserică, și pe toți credincioșii în general, să fie "un exemplu strălucitor de virtute, integritate și sfințenie".

Au trecut nouă ani de când Institutul Marist, ca urmare a apelurilor adresate în diferite circumstanțe și prin diferite mijloace de către Papa Francisc episcopilor și tuturor responsabililor instituțiilor religioase, a început un proces de conștientizare și sensibilizare în legătură cu protecția minorilor și cu denunțarea tuturor situațiilor de abuz care au putut avea loc în trecut, luând și măsurile adecvate pentru ca acestea să nu se mai repete în viitor. De la formularea Politicilor instituționale pentru protecția minorilor, am început în Provincia noastră Iberică, ca și în restul provinciilor mariste, o muncă intensă de conștientizare și de protocol a acțiunilor bazate pe cunoașterea și denunțarea situațiilor posibile care au avut loc în trecut și pe prevenirea și luarea de măsuri pentru ca în viitor să nu se mai repete în mediul nostru situații care ar putea pune în pericol siguranța minorilor care ne-au fost încredințați.

Mai multe inițiative au fost luate și au fost dezvoltate de-a lungul anilor: crearea unei echipe provinciale care să coordoneze elaborarea și implementarea politicilor provinciale de protecție a minorilor, formarea și conștientizarea tuturor agenților care intră în contact cu minorii în cadrul lucrărilor noastre, investigarea unor posibile situații din trecut și clarificarea lor, elaborarea de protocoale de acțiune și diseminarea lor pentru a preveni posibile abuzuri, crearea și formarea echipelor locale de protecție a minorilor, etc.

În tot acest timp, am avut ocazia să luăm legătura cu unele victime care au suferit în trecut un anumit tip de abuz din partea unor membri ai instituției noastre. Ne-am cerut scuze în numele instituției și le-am oferit ajutorul nostru. Credem că există răni care nu sunt ușor de vindecat, dar am făcut tot ce ne-a stat în putință pentru a atenua, pe cât posibil, durerea suferită de victime. De asemenea, acestea și-au exprimat recunoștința pentru recunoașterea faptelor, iertarea pe care le-am cerut-o și afecțiunea pe care le-am arătat-o. Suntem, de asemenea, conștienți că nu am ajuns la toate victimele, pentru că în unele cazuri acestea au preferat să rămână anonime sau pentru că timpul care a trecut, în alte cazuri, ne-a împiedicat să cunoaștem cu exactitate atât victimele, cât și persoanele care le-au provocat suferință. Regretăm că nu am putut contribui la vindecarea rănilor provocate și simțim alături de victime toată durerea pe care au suferit-o.

O altă sarcină pe care am dus-o la îndeplinire și care nu va fi niciodată complet încheiată, pentru că va trebui să fim mereu vigilenți și să actualizăm măsurile de prevenire, este aceea

de a promova formarea și conștientizarea tuturor agenților care fac parte din mediile noastre educaționale: familii, minori, educatori, asistenți, frați și surori... Ne dorim ca toți cei care au un fel de relație cu minorii care ne-au fost încredințați să conștientizeze această problemă și să colaboreze activ pentru ca, pe cât posibil, un caz de abuz asupra unui minor să nu se mai repete niciodată sau, dacă se întâmplă, să nu rămână nepedepsit. Protocoalele elaborate și difuzate, adoptarea de măsuri de prevenire, auditurile interne și externe, acțiunile de formare destinate tuturor minorilor prin intermediul acțiunii de tutoriat, precum și numeroasele inițiative de formare destinate celor care intră în contact cu aceștia, sunt mijloace care ne ajută să transformăm angajamentul nostru în realitate. Chiar și așa, nu putem fi niciodată siguri că facem suficient pentru a pune capăt acestui flagel social.

În acest moment, putem spune cu o oarecare satisfacție că am făcut o muncă importantă în ceea ce privește sensibilizarea și prevenirea. Mai avem încă mult de lucru pentru a face din mediile noastre educaționale și apostolice un spațiu sigur pentru minori. Ne angajăm cu toții în acest efort: Consiliul Provincial, echipele de conducere ale lucrărilor și membrii echipelor provinciale și locală pentru protecția minorilor. Actualizarea Politicilor Provinciale, realizată recent de către echipa provincială pentru protecția minorilor, al cărei text a fost aprobat recent de către Consiliul Provincial, este o dovadă că dorim să continuăm angajamentul nostru și angajamentul nostru ferm de a face tot posibilul pentru ca minorii care ne sunt încredințați să crească fericiți, într-un mediu sigur.

H. Moisés Alonso Pérez
Superiorul provincial

1. Introducere

Institutul Fraților Mariști se angajează să protejeze copiii. Este de datoria instituției să se străduiască să atingă acest obiectiv în cel mai înalt grad, în special în ceea ce privește acei agenți ai lucrării lor care intră în contact cu minorii, străduindu-se să respecte criteriile și principiile propuse în prezentul document.

Misiunea instituției se adresează tuturor copiilor și adolescenților, fără distincție de rasă, credință sau condiție, având drept cadru de referință Declarația Universală a Drepturilor Copilului.

Cel de-al XXI-lea capitol general (2009) a stabilit ca unul dintre obiectivele sale pentru diferitele domenii de apostolat marist o prezență semnificativă în rândul copiilor și tinerilor. Uniți în acest accent reînnoit pe lucrul cu copiii, în special cu cei mai săraci și mai puțin privilegiați, ne angajăm să luăm toate măsurile necesare pentru a le promova bunăstarea, pentru a le apăra drepturile și pentru a-i proteja împotriva răului, exploatării și abuzului.

Cel de-al XXII-lea capitol general (2017) a emis un mesaj de condamnare a abuzurilor, angajându-se să facă tot posibilul pentru a se asigura că acestea nu se vor mai repeta:

"Susținem munca depusă în ultimii ani în cadrul Institutului Marist pentru a proteja copiii din instituțiile noastre, fie că este vorba de școli, lucrări sociale sau alte servicii. Această muncă a fost făcută, în primul rând, cerând ca politicile de protecție a copilului să fie implementate în toate părțile lumii mariste, precum și prin programe de formare și de conștientizare pentru a preveni ca abuzul asupra copiilor să se mai întâmple în instituțiile noastre. În momentul în care ne încheiem Capitolul general, ne angajăm să fim proactivi pentru a ne asigura că Institutul Marist, la toate nivelurile, se conformează celor mai înalte standarde de protecție a copiilor, astfel încât toate lucrările noastre să fie locuri în care copiii să se simtă în siguranță și în largul lor."

Provincia maristă Iberică, în dorința sa de a urma politica instituțională privind protecția copiilor, a elaborat acest document care cuprinde declarația de intenții, motivele care ne îndeamnă să lucrăm în această misiune, principiile generale și principiile mariste pe care se bazează această politică, criteriile și orientările de acțiune pentru prevenirea relelor tratamente, protocoalele de soluționare a conflictelor care pot apărea în acest domeniu în oricare dintre lucrările sale, sau în legătură cu oricare dintre persoanele care fac parte din această provincie, precum și standardele care trebuie să servească drept referință pentru elaborarea acestor politici și pentru evaluarea lor.

Acest document se adresează tuturor celor care lucrează cu minori, fie în cadrul activităților educative desfășurate în cadrul școlii, fie în cadrul diferitelor activități promovate de centru,

atât în cadrul îndeplinirii oricăreia dintre acțiunile necesare pentru buna funcționare a fiecăreia dintre lucrările noastre, cât și familiilor. Ne-am luat angajamentul de a disemina această politică de prevenire și acțiune în comunitățile educaționale, realizând un proces de sensibilizare în fiecare dintre proiectele noastre. Această conștientizare a necesității de a proteja drepturile minorilor îi include chiar pe subiecții acestor politici, pe copii, cu scopul de a preveni și corecta orice tip de comportament care ar putea pune în pericol integritatea personală a acestora.

Acest document stabilește criteriile de acțiune care descriu nivelul de bază care trebuie atins pentru ca acțiunea noastră să fie eficientă în ceea ce privește protecția minorilor. Criteriile de acțiune trebuie să țină seama, de asemenea, de realitatea locală și de reglementările specifice ale fiecărui județ în ceea ce privește tratamentul și protecția copiilor.

Prin diseminarea și punerea în aplicare a acestei politici de protecție a copilului, sperăm să atingem următoarele obiective principale: sensibilizarea adulților și a copiilor cu privire la necesitatea de a respecta drepturile individuale ale fiecărei persoane, în special în cazul în care acestea sunt minore; reducerea la minimum a riscului de apariție a cazurilor de rele tratamente sau abuzuri; oferirea de criterii clare de acțiune pentru adulți, în relația cu copiii; stabilirea de instrumente și protocoale de acțiune pentru soluționarea cazurilor de abuz sau rele tratamente care pot apărea și atingerea unui nivel adecvat de protecție instituțională prin angajamentul nostru pentru apărarea drepturilor și de protecție a copiilor, acordând o importanță deosebită prevenirii.

În sfârșit, ca instituție maristă, recunoaștem și noi eforturile depuse de alte instituții în favoarea apărării drepturilor copiilor și ne alăturăm efortului comun de a ne asigura că aceste drepturi sunt respectate în mediul nostru.

Descrierea provinciei

Aria geografică a Provinciei mariste Ibérica din Spania este formată din comunitățile autonome Țara Bascilor, Navarra, La Rioja, Aragón, Castilla-La Mancha și Madrid, precum și din provincia Cáceres. Provincia Iberică este, de asemenea, responsabilă și pentru misiunea din România.

În provincia Iberică există cincisprezece centre de educație formală. Centrul educațional din Durango oferă Bacalaureat și cicluri de formare de nivel intermediar și superior. În Durango, Zalla și Villalba există grupuri de elevi în programe de formare profesională de bază (FPB). Școlile din Bilbao, Erandio, Guadalajara, Logroño, Madrid Chamberí, Madrid San José del Parque, Navalmoral de la Mata, Sarriguren, Talavera de la Reina, Toledo, Villalba, Zalla și Zaragoza sunt școli integrate, cu clase de învățământ preșcolar, primar, Educație Secundară Obligatorie și - în opt dintre ele - Bacalaureat. Centrul din Alcalá de Henares este un centru universitar și oferă cursuri de pedagogie, educație socială, psihologie și altele. Dintre toate aceste școli, cea din Erandio este școală fondatoare, iar frații mariști sunt responsabili de administrarea ei.

Pe de altă parte, provincia iberică are două centre de intervenție socială, cu proiecte în Fuenlabrada, Humanes de Madrid, orașul Madrid, Alcalá de Henares și Erandio. Aceste lucrări sociale acționează în zone și situații de vulnerabilitate, risc sau excluziune socială a copiilor, tinerilor și familiilor acestora.

Prezența Iberică în România este structurată în jurul a două proiecte sociale, cu sediul în capitala București. Unul dintre acestea este un centru de primire format din patru case de copii în care locuiesc între treizeci și patruzeci de copii, cu educatorii lor. Celălalt este un centru de zi pentru copiii nevoiași din localitate, care beneficiază de sprijin școlar și de asistență medicală și educativă.

În cadrul geografiei provinciei iberice există, de asemenea, nouă case și reședințe în care se desfășoară activități pentru copii și tineri și întâlniri de diferite tipuri, al căror scop este formarea și dezvoltarea umană și creștină a agenților și destinatarilor misiunii noastre. Majoritatea activităților organizate în aceste case au loc în timpul vacanțelor sau la sfârșit de săptămână. De asemenea, organizăm meditații cu copiii și adolescenții din centrele noastre în timpul perioadelor școlare.

Dacă se adună cifrele celor 23 de centre de educație formală și non-formală, cifrele actuale sunt aproximativ următoarele: 1.200 de educatori, 430 în programe de educație non-formală din cadrul lucrărilor sociale și aproximativ 16.000 de elevi în 653 de săli de clasă.

În plus, numeroși elevi din școlile și misiunile noastre sociale iau parte la activități complementare. Peste 4.000 de persoane participă la activități sportive și aproape 1.800 la grupuri de creștere în credință (grupurile MARCHA), însoțite de peste 300 de animatori. De-a lungul anului școlar, există momente mai semnificative, în care numărul copiilor care participă la aceste tipuri de activități educaționale crește, cum ar fi perioada vacanței de vară și cea de Paște.

3. Declarație instituțională și principii generale

MISIUNEA PROVINCIEI MARISTE IBERICE ¹

1. Obiectivul principal al misiunii noastre este evanghelizarea. Suntem moștenitorii unui proiect educațional inițiat de Sfântul Marcelin Champagnat, al cărui scop este "Să-l facem cunoscut și iubit pe Isus Cristos".
2. În spiritul Sfântului Marcelin Champagnat, facem din copiii și tinerii cei mai nevoiași, destinatarii preferați ai misiunii noastre.
3. Lucrările noastre educaționale, care participă la misiunea evanghelizatoare a Bisericii, au ca scop promovarea educației integrale a copiilor și tinerilor, armonizând credință-cultură-viață și îngrijindu-se de dezvoltarea persoanei în toate dimensiunile sale.
4. Ne angajăm să oferim o educație care recunoaște că toți copiii și tinerii, fără deosebire, sunt subiecți ai unor drepturi, inclusiv dreptul la protecție și care lucrează pentru a se asigura că aceste drepturi sunt recunoscute și respectate.
5. Prin educație, încercăm să transformăm societatea, încurajând copiii și tinerii să dezvolte simț critic, responsabilitate, respect, libertate, participare și implicare în realizarea unei societăți mai echitabile și mai solidare.

VIZIUNE

1. Să ne asigurăm că lucrările noastre educative sunt un punct de referință în mediul unde au loc, grație dimensiunii lor evanghelizatoare și capacității de a-i însoți pe copii și pe tineri în procesul creșterii în credință.
2. Să ne asigurăm că misiunile noastre educative au un proiect educațional care asigură educația integrală a copiilor și tinerilor pe care îi deserveșc și îi pregătesc pentru a fi agenți de transformare în societate.
3. Să ne asigurăm că în toate activitățile noastre educative, copiii și tinerii cu cele mai mari nevoi beneficiază de o atenție preferențială și să progresăm în dezvoltarea de proiecte educaționale destinate copiilor și tinerilor aflați în situații vulnerabile.
4. Să ne asigurăm că lucrările noastre se disting în mediul în care se desfășoară prin respectarea celor mai înalte standarde care asigură protecția minorilor, prin calitatea managementului și prin dezvoltarea de proiecte inovatoare, care să răspundă realității în schimbare a societății.
5. Asigurarea identității mariste în misiunile noastre, formând și însoțind diferiții agenți în cunoașterea și asimilarea Sfintei Euharistii și promovând o nouă viață, cea maristă.

¹ Proiect educațional marist. O educație pentru vremurile noastre. (Provincia Maristă Iberică)

6. Promovarea unui sistem de gestionare a lucrărilor noastre bazat pe criteriile de unitate provincială și de misiune comună.

VALORI

1. Credem în Evanghelie ca sursă de inspirație pentru stilul nostru educativ și ca nucleu al valorilor pe care dorim să le transmitem. Credem, de asemenea, în puterea sa de transformare.
2. Recunoaștem existența unui stil educațional propriu și a unor trăsături bine definite ale pedagogiei mariste, pe care dorim să le continuăm în lucrările noastre: prezența apropiată a educatorului, simplitatea, dragostea pentru muncă, spiritul de familie și dragostea față de Maria, Buna Mamă.
3. Credem în comunitatea educativă ca un mediu în care se dezvoltă participarea tuturor, munca în echipă, coresponsabilitatea familiilor în sarcina educațională, atenția față de cei mai nevoiași, crearea unor medii sigure și de bună purtare, angajamentul pentru transformarea societății și manifestarea și exprimarea credinței.
4. Ne identificăm cu valorile care apar în societatea noastră și care sunt prezente în proiectul nostru educațional instituțional, cum ar fi: comunicarea, solidaritatea, interculturalitatea, ecologia și setea de spiritualitate.
5. Credem într-un model de management care favorizează participarea, coresponsabilitatea, dezvoltarea oamenilor și capacitatea de inovare.

Declarație instituțională

Toți cei care suntem implicați în diversele prezențe și lucrări educaționale și sociale care alcătuiesc Provincia Maristă Iberică:

- 1.- Ne angajăm să luăm toate măsurile necesare pentru a promova bunăstarea copiilor, în special a celor care nu au acces la drepturile lor, protejându-i împotriva răului, a exploatării și a abuzului și apărându-le drepturile. Acest angajament, pe care ni-l asumăm, pornește de la convingerea fundamentală că copiii merită să fie tratați cu dragoste și respect și într-un mod echitabil. Demnitatea copiilor ca persoane este inviolabilă. Siguranța și protecția lor vor fi întotdeauna prioritatea noastră cea mai mare.
- 2.- Ne simțim îndemnați, cu un entuziasm reînnoit, să lucrăm împreună în rețele de colaborare, pentru a îmbunătăți accesul copiilor la informațiile care îi privesc în aceste domenii, pentru a contribui la conștientizarea drepturilor lor și pentru a dezvolta metode și instrumente care să asigure participarea lor semnificativă la politicile care îi afectează în cadrul instituțiilor noastre.

3.2. Principiile generale care stau la baza acestei politici

a) Evanghelia

Însuși Isus, în Evanghelie, îi propune pe copii ca modele pentru cei care vor să facă parte din Împărăție:

"Și I-au adus prunci, ca să se atingă de ei; dar ucenicii i-au muștrățat pe cei care îi aduceau. Și a văzut Isus aceasta, s-a mâniat și le-a zis: "Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriti, căci Împărăția lui Dumnezeu este a unora ca aceștia. Mai mult, vă spun că oricine nu primește Împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea. Și i-a luat în brațe, și-a pus mâinile peste ei și i-a binecuvântat". (Mc 10,15).

Isus presupune că ceea ce facem unuia dintre acești micuți, îi facem și Lui:

Adevărat vă spun că tot ce ați făcut unuia dintre acești frați ai mei mai mici, mie mi-ați făcut. (Matei, 25,40).

El îi condamnă cu asprime pe cei care ar vrea să-l scandalizeze pe unul dintre acești micuți:

Mai bine i-ar fi fost să i se atârne de gât o piatră de moară și să fie aruncat în mare, decât să facă să se poticnească unul dintre acești micuți (Luca, 17,2).

b) Convenția cu privire la drepturile copilului (CDC - Organizația Națiunilor Unite, 1989)

Convenția privind drepturile copilului consolidează drepturile tuturor copiilor. Această convenție a fost ratificată de aproape toate țările din lume și se bucură de recunoașterea și sprijinul acestora. Reafirmăm angajamentul nostru de a susține drepturile tuturor copiilor, în special ale celor aflați în grija noastră, în diferitele domenii de apostolat din provinciile noastre.

Deși Convenția cu privire la drepturile copilului se adresează guvernelor, în calitate de reprezentanți ai poporului, ea se referă, de fapt, la responsabilitățile tuturor membrilor societății. În general, este posibil să transformăm aceste standarde în realitate doar atunci când toată lumea le respectă (părinți, membri ai familiei și ai comunității, profesioniști și alte persoane care lucrează în școli, în alte instituții publice și private aflate în slujba copiilor, în tribunale și la toate nivelurile de guvernare) și atunci când toți își îndeplinesc rolurile în raport cu aceste standarde.

Convenția cu privire la drepturile copilului se referă la protecția copiilor împotriva tuturor formelor de rău sau abuz în următorii termeni:

Statele părți iau toate măsurile adecvate [...] în timp ce copilul se află în grija părinților, a tutorelui (tutorilor) legal(i) sau a oricărei alte persoane care are (au) grijă de copil. Astfel de măsuri de protecție ar trebui să includă, după caz, proceduri eficiente pentru instituirea de programe sociale care să ofere asistența necesară copilului și celor care au în grijă copilul, precum și pentru alte forme de prevenire și pentru identificarea,

raportarea, sesizarea, investigarea, tratarea și urmărirea cazurilor de rele tratamente aplicate copiilor descrise mai sus și, după caz, implicarea justiției.

Articolul 19 - Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului (CDC).

În aceeași ordine de idei, în Europa, programul "Construirea unei Europe pentru și cu copiii", printre altele, ne încurajează să creăm un spațiu în care copiii să se simtă ca acasă, în siguranță și fericiți.

c) Doctrina Bisericii

Învățătura socială a Bisericii subliniază în mod constant necesitatea de a respecta demnitatea copiilor și încurajează munca activă în favoarea drepturilor lor.

În familie, ca o comunitate de persoane, trebuie să se acorde o atenție specială copilului, dezvoltând o stimă profundă pentru demnitatea sa personală, precum și un mare respect și o slujire generoasă a drepturilor sale. Acest lucru este valabil pentru orice copil, dar devine și mai necesar atunci când copilul este mic și are nevoie de atâtea, este bolnav, sensibil sau are un handicap.

Drepturile copiilor trebuie să fie protejate de sistemele juridice. Mai presus de toate, este nevoie de recunoașterea publică a valorii sociale a copiilor în toate țările.

Situația unui mare număr de copii din lume este departe de a fi satisfăcătoare, din cauza lipsei condițiilor care să favorizeze dezvoltarea integrală a acestora, în ciuda existenței unui instrument juridic internațional specific pentru protecția drepturilor copilului, ratificat de aproape toți membrii comunității internaționale. Este esențial să combatem, la nivel național și internațional, încălcările demnității copiilor cauzate de exploatarea sexuală, de pedofilie și de violențele de orice fel exercitate asupra acestor ființe umane lipsite de apărare. Acestea sunt acte criminale care trebuie combătute în mod eficient, prin măsuri preventive și penale adecvate, printr-o acțiune fermă din partea diferitelor autorități.

(Compendiu de doctrină socială a Bisericii. Consiliul Pontifical pentru Justiție și Pace, 244 și 245).

Papa Francisc, în scrisoarea sa din 20 august 2018, lansează un apel prin care condamnă abuzurile sexuale asupra minorilor, săvârșite în cadrul Bisericii și încurajează acțiuni ferme pentru a le soluționa.

În scrisoarea apostolică sub forma "MOTU PROPRIO" "VOS ESTIS LUX MUNDI" (Voi sunteți lumina lumii), Papa Francisc insistă:

În cazul în care un membru al unui instituții a vieții consacrate lui Dumnezeu are cunoștință sau are motive rezonabile să creadă că un cleric sau un alt membru al unui institut de același fel a comis infracțiuni împotriva celei de-a șasea porunci a Decalogului, constând în: (i) forțarea unei persoane, prin violență sau amenințare ori prin abuz de autoritate, să efectueze sau să sufere acte sexuale; (ii) efectuarea de acte sexuale cu un minor sau cu o persoană vulnerabilă; (iii) producerea, expunerea, deținerea sau distribuirea, inclusiv prin mijloace telematice, de materiale pornografice cu minori, precum și izolarea sau determinarea unui minor sau a unei persoane vulnerabile să participe la expuneri pornografice, acesta are obligația de a le semna, fără întârziere, coordonatorului de la locul unde s-ar fi produs faptele.

d) Principiile mariste

Exemplul lui Marcellin Champagnat

Marcellin Champagnat a trăit o experiență care l-a marcat în copilărie: folosirea violenței de către un învățător față de unul dintre copiii de la școală l-a făcut să plece și să nu se mai întoarcă niciodată: "Pedeapsa pe care i-a dat-o acestui băiat fără motiv îmi dă de înțeles la ce mă pot aștepta de la el. Așa că nu vreau nici lecțiile lui și cu atât mai puțin pedepsele lui". În ciuda rugămintelor părinților săi, a refuzat să se întoarcă la școală. (Viața, I. pp. 5-6)

S-a dovedit în scurt timp un excelent educator, adunând băieții din sat pentru a-i instrui în principiile religiei (Viața, III, p. 24) și le-a insuflat educatorilor pe care îi forma, ideea centrală a concepției sale despre educație: "Pentru a educa copiii trebuie să-i iubești și să-i iubești pe toți în mod egal" (Viața, cap. XXIII, p. 550).

Documente instituționale de referință

Misiunea educativă maristă (1998) este documentul instituțional care inspiră modul nostru de a fi printre copii și tineri. Acesta afirmă angajamentul nostru de a acorda o atenție specială celor mai slabi și mai dezavantajați elevi: "În realizarea planificării noastre educative, acordăm o atenție specială celor mai slabi și mai vulnerabili elevi" (132). "Îi educăm să învețe să își rezolve singuri conflictele, într-un mod non-violent" (203). Ni se cere, de asemenea, să nu neglijăm formarea continuă, atât de necesară pentru a lucra cu tineri ale căror vieți sunt marcate de sărăcie extremă, abuzuri și experiențe traumatice. (cf. 207)

În *Declarația de la Mendes* (2007), care a încheiat prima Adunare Internațională a Misiunii Mariste, ni se cere ca apărarea și promovarea drepturilor copilului să se bazeze pe principiile Doctrinei sociale a Bisericii, care să ne ghideze acțiunile, structurile, politicile și comportamentul (5.1). De asemenea, ne invită să promovăm drepturile omului printr-o educație maristă critică, integrală, solidară, inspirată de Evanghelie, în toate operele și proiectele noastre sociale (5.2) și ne îndeamnă să denunțăm cu curaj structurile sociale, economice, politice, culturale și religioase care îi oprimă pe copii și pe tineri (5.3), fiind martori ai apărării drepturilor prin exemplul vieții noastre personale, comunitare și instituționale (5.4).

Cel de-al XIX-lea capitol general (1993) ne îndeamnă să răspundem nevoilor tinerilor aflați în situații de risc: *Ne angajăm să fim mai prezenți printre copiii și tinerii marginalizați de la "granițele" societăților noastre. Răspundem la apelurile urgente care ne vin din partea tinerilor aflați în situații de risc: copii ai străzii, victime ale drogurilor sau ale violenței...* (Capitolul general XIX - Misiunea noastră, 33).

Cel de-al XXI-lea capitol general (2009) ne îndeamnă să menținem o prezență semnificativă în rândul copiilor și tinerilor săraci. Ne propune imaginea Mariei și a lui Iosif fugind repede în Egipt, pentru a-l proteja pe copilul Iisus, ca sursă de inspirație pentru a deveni experți și avocați ai drepturilor copiilor și tinerilor, într-un mod curajos și profetic în forurile publice, dar și ca un impuls pentru a contesta politicile sociale, economice, culturale și religioase care îi oprimă pe copii și pe tineri. (Actele celui de-al XXI-lea capitol general, p. 55)

Cel de-al XXII-lea capitol general (2017) a publicat o "Declarație către victimele și supraviețuitorii abuzurilor", în care ni se spune: Noi, participanții la cel de-al XXII-lea capitol general al Fraților Mariști, cea mai înaltă autoritate extraordinară a Institutului, ne alăturăm Papei Francisc și Organizațiilor internaționale care promovează și apără drepturile copiilor, condamnând orice formă de abuz asupra copiilor și tinerilor: emoțional, fizic sau sexual.

Emili Turú: Existența victimelor este o amintire permanentă a faptului că le-am dezamăgit ca instituție. Și dacă acesta a fost situația în trecut, nu putem să le dezamăgim din nou, sub nicio formă.

Declarația se încheie în acești termeni: La încheierea Capitolului nostru general, ne angajăm să fim proactivi, pentru a ne asigura că Institutul Marist, la toate nivelurile, se conformează celor mai înalte standarde de protecție a copiilor, astfel încât toate lucrările noastre să fie spații în care copiii să se simtă în siguranță și în largul lor.²

3.3. Principii și orientări instituționale comune tuturor provinciilor mariste

Următoarele sunt principiile esențiale care definesc politica de protecție a copilului a Fraților Mariști. Aceste principii și orientări sunt în concordanță cu Evanghelia, cu misiunea noastră în Biserică și cu angajamentul nostru profesional.

- a. Prima responsabilitate a Instituției Fraților Mariști este aceea de a crea un mediu sigur pentru copii și de a-i proteja de orice fel de agresiune sau abuz.
- b. Toți cei implicați în educația copiilor și a tinerilor au responsabilitatea, datoria și obligația de a le asigura îngrijirea și siguranța și de a-i proteja de orice formă de abuz.
- c. Este esențial ca fiecare provincie să aibă o politică scrisă de protecție a copiilor, care, la rândul ei, trebuie să fie aprobată de Superiorul General și de Consiliul său.

- d. Protejarea copiilor și prevenirea tuturor formelor de abuz depind, în mare măsură, de educația adecvată și cuprinzătoare a tuturor celor din provincie.
- e. Protecția copilului și conștientizarea drepturilor copilului fac parte integrantă din formarea maristă.
- f. Toți copiii au, în mod egal, dreptul de a fi protejați împotriva abuzurilor. Trebuie să acționăm în numele oricărui copil suspectat de a fi abuzat sau maltratată, indiferent de sex, vârstă, etnie, religie, religie, orientare sexuală, abilități, cultură predominantă sau orice alt statut.
- g. Mai presus de toate, trebuie să ascultăm cu atenție și să oferim un răspuns plin de compasiune și de dreptate oricărei persoane care susține că a fost victima unui abuz sau a unor rele tratamente. Instituția maristă are responsabilitatea de a se îngriji atât de victimă, cât și de familia acesteia.
- h. Orice membru al comunității educative acuzat de abuz sau rele tratamente are dreptul la prezumția de nevinovăție până la condamnarea definitivă și merită o atitudine plină de compasiune din partea celorlalți.
- i. Onestitatea și transparența trebuie să caracterizeze toate acțiunile noastre.
- j. Ar trebui să se desfășoare o investigație separată pentru fiecare acuzație de abuz sau rele tratamente.
- k. Fiecare provincie a Institutului trebuie să respecte legile din țara sau țările sale, să raporteze acuzațiile de abuz și să coopereze pe deplin și prompt cu autoritățile civile și ecleziastice.
- l. În cazul unei acuzații de abuz, persoana acuzată ar trebui să stea departe de contactul cu copiii până la încheierea anchetei independente, cu excepția cazului în care este clar că acuzația este nefondată.
- m. Confidențialitatea absolută trebuie să fie garantată pe parcursul unui proces legat de o acuzație de abuz.
- n. Orice educator (cu contract sau voluntar) care a recunoscut sau a fost găsit vinovat de abuz asupra copiilor va fi imediat îndepărtat sau demis din funcția sa în cadrul școlii și nu va participa la activități care implică copii sau tineri.

4. Angajamentul provinciei mariste Iberice

Instituția Maristă a fost fondată cu vocația de a servi copiii și tinerii, în special pe cei mai neglijați, fără deosebire de rasă, credință sau condiție.

A asigura siguranța și a proteja drepturile copiilor și adolescenților, astăzi, înseamnă a contribui la construirea unei societăți mai fericite și mai libere în viitor. O societate în care nicio ființă umană nu este victima exploatării și în care drepturile tuturor oamenilor sunt respectate.

Din acest motiv și în conformitate cu principiile și valorile care ghidează misiunea noastră educativă, aderăm cu fermitate la politicile instituționale promulgate de Frații Mariști în apărarea drepturilor minorilor, așa cum sunt stabilite în Convenția privind drepturile copilului, intenționăm să consolidăm munca de apărare a acestor drepturi, pe care am desfășurat-o întotdeauna, și stabilim în Provincia Maristă Iberică mecanismele necesare pentru a asigura siguranța copiilor și tinerilor pe care îi deservim în operele noastre educaționale, indiferent de sex, vârstă, origine etnică, religie, orientare sexuală sau abilități.

Pentru ca această sarcină să devină o realitate, dorim să diseminăm aceste Politici de prevenire și protecție a minorilor. Aceste politici instituționale constau în acțiuni preventive și protocoale care trebuie aplicate în caz de suspiciune de abuz sau de acte care pot submina drepturile copiilor și adolescenților pe care îi educăm. De asemenea, ne angajăm să folosim toate mijloacele pe care le avem la dispoziție pentru a oferi victimelor sprijinul necesar pentru a repara daunele cauzate.

Există un Cod de bune practici pe care toate persoanele care lucrează în centrele noastre (frați mariști, profesori, personal administrativ și de serviciu, supraveghetori de timp liber și de activități pastorale și voluntari) se angajează să îl respecte. În caz contrar, se vor aplica sancțiuni în funcție de gravitatea infracțiunii, sancțiuni stabilite în Regulamentul intern al centrelor și în Statutul lucrătorilor.

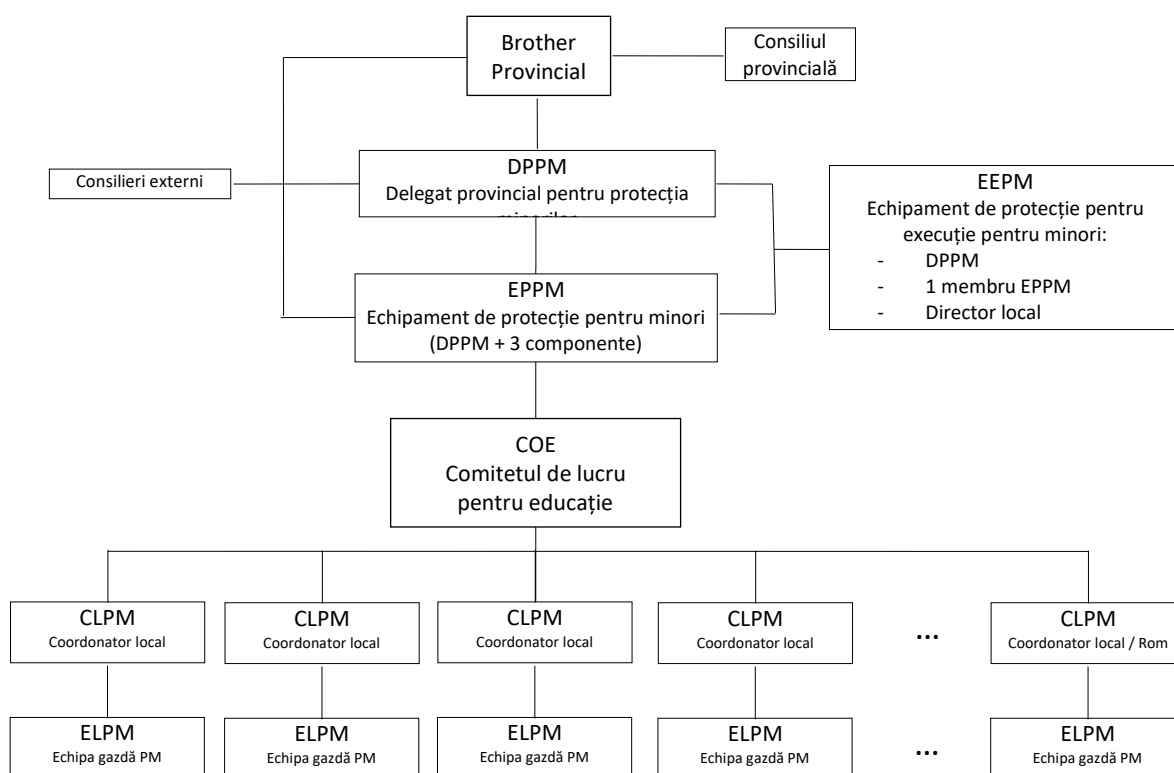
În acest scop, Provincia Maristă Iberica va înființa o structură la nivel provincial și local pentru a servi la protecția tuturor copiilor și adolescenților.

Fratele provincial și Consiliul provincial, în calitate de cele mai înalte autorități ale Provinciei Mariste Iberica, aprobă aceste politici și sunt responsabili de punerea lor în aplicare și de promovarea lor în centrele provinciei.

Lardero, 9 iulie 2020.

5. Organigrama provincială: responsabilități și funcții

Pentru a-și atinge obiectivele, Provincia Maristă Iberică a creat o structură organizațională în care responsabilitățile, funcțiile și sarcinile sunt atribuite acelor persoane care trebuie să se asigure că protecția minorilor este o realitate în fiecare dintre lucrările sale educaționale. Această structură are în vedere existența unor organisme unipersonale și colegiale, atât la nivel local, cât și la nivel provincial.

Funcții și sarcini

Fratele Provincial și Consiliul său

- Aceștia sunt responsabili, în ultimă instanță, de politicile de protecție a minorilor în cadrul lucrărilor și misiunii Provinciei iberice și, ca atare, promovează și asigură dezvoltarea și îndeplinirea acestor politici.

Delegat provincial pentru protecția minorilor (DPPM)

- DPPM este numit de Fratele Provincial și de Consiliul acestuia.
- În calitate de persoană delegată de către Fratele Provincial, are misiunea de:
 - Încurajare a diverselor aspecte care favorizează prevenirea relor tratamente/abuzurilor asupra minorilor și promovarea unui tratament adecvat în centrele noastre.
 - Să primească și să răspundă la acuzațiile de abuz asupra copiilor care pot apărea. Acesta va convoca echipa executivă pentru protecția minorilor, atunci când situația o impune, și va coordona această echipă pentru a răspunde la situația apărută. Pregătește rapoarte către autoritățile competente, ține legătura cu Fratele Provincial, păstrează evidența tuturor pașilor parcurși pe durata procesului și ia măsuri pentru a se asigura că se poate oferi și oferi ajutor presupusei victime, dacă este necesar.

Funcții:

1. Să realizeze promovarea diseminării și conștientizării politicilor provinciale privind protecția copilului.
2. Să promoveze acțiunile de sensibilizare cu privire la importanța protecției copiilor.
3. Să asigure conformitatea cu politicile provinciale și cu protocoalele acestora.
4. Să se asigure că coordonatorii locali dispun de mijloacele necesare pentru a-și îndeplini misiunea.
5. Să asigure legăturile cu toți coordonatorii locali.
6. Să coordoneze echipa provincială de protecție a copilului.
7. Să însoțească cazurile de rele tratamente pe care le pot suferi minorii din centrele noastre.
8. Să asculte și să colecteze acuzațiile și plângerile de abuz sexual asupra minorilor și să inițieze protocolul corespunzător.
9. Să convoace, să coordoneze și să conducă acțiunile echipei executive.
10. Să îl țină pe Fratele Provincial la curent cu cazurile care apar.
11. Să ia măsurile necesare pentru a oferi ajutor și a sprijini victima în caz de abuz.
12. Să asigure confidențialitatea în desfășurarea procesului.

Echipea provincială de protecție a copilului (EPPM)

- Aceasta este echipea care îl asistă pe delegatul provincial pentru protecția minorilor în îndeplinirea sarcinilor sale. Este alcătuită din delegatul provincial (DPPM) și alte trei persoane.
- Această echipă este desemnată de Fratele Provincial și de Consiliul său.

Funcții:

Consiliul provincial delegă următoarele funcții echipei provinciale de protecție a copilului:

1. Să se asigure că, în cadrul lucrărilor educaționale ale provinciei și în toate activitățile cu minori, există un mediu sigur pentru aceștia, care îi protejează de orice fel de agresiune sau abuz.
2. Să se asigure că toți membrii comunității educaționale din unitățile de învățământ din provincie cunosc politicile provinciale de protecție a copilului și modul în care trebuie să acționeze în cazul unei posibile situații de abuz sau maltratare.
3. Să se asigure că toți cei care au de-a face cu minorii în cadrul activităților noastre educaționale cunosc Codul de bune practici și țin cont de acesta în activitatea lor zilnică.
4. Să coordoneze formarea în domeniul protecției minorilor, de care vor beneficia toți agenții instituțiilor de învățământ din provincie, în dialog cu Consiliul instituțiilor de învățământ și pe baza criteriilor stabilite în Planul provincial de formare.
5. Să se asigure că toți elevii din instituțiile de învățământ din provincie beneficiază de o formare specifică privind "bunele tratamente" în general și, în special, privind prevenirea abuzurilor sexuale.
6. Să se asigure că "Politicile provinciale pentru protecția copiilor" sunt elaborate la nivel local, ținând cont de caracterul unic al fiecărui loc.
7. Să revizuiască documentul privind politica provincială de protecție a copilului și prezentarea acestuia Consiliului provincial pentru aprobare, cel puțin o dată într-o perioadă de trei ani.
8. Să asiste delegatul provincial în procesul de evaluare periodică a conformității cu politicile provinciale de protecție a copilului.
9. Să sprijine coordonatorii locali în dezvoltarea funcțiilor lor.
10. Orice altă funcție sau sarcină care îi este încredințată de către Consiliul provincial în legătură cu domeniul său de acțiune.

Echipa executivă pentru protecția copilului (ECPT)

- Este o echipă care, de îndată ce este cunoscut un caz de abuz raportat, mobilizează resursele necesare pentru a asigura respectarea protocolului stabilit, însoțește autoritățile locale pentru a stabili cea mai bună cale de acțiune în vederea soluționării conflictului, informează toate părțile implicate, se ocupă de presă, dacă este necesar, și este preocupată în mod special de bunăstarea victimei și de respectarea drepturilor persoanei acuzate.
- Aceasta este formată din delegatul provincial pentru protecția minorilor, un membru al echipei provinciale pentru protecția minorilor, directorul local, responsabilul biroului de comunicare. În funcție de situație, Fratele Provincial (dacă persoana acuzată este un frate) sau coordonatorul COE (dacă persoana acuzată este un membru al personalului centrului) va face parte din această echipă.

Funcții:

1. Să mobilizeze resursele necesare pentru elaborarea protocolului, odată ce a fost raportat un caz de abuz.
2. Să pună în aplicare mijloacele necesare pentru a proteja presupusa victimă.
3. Să se asigure că drepturile persoanei acuzate sunt respectate.
4. Să adune informații pentru a obține cunoștințe suplimentare despre caz.
5. Să informeze persoanele și organizațiile în conformitate cu protocoalele noastre stabilite.
6. Să sfătuiască persoana acuzată să nu rămână în contact cu minorii până la clarificarea situației.
7. Să consilieze părțile implicate într-un presupus caz de abuz.
8. Să se ocupe de mass-media, după caz.

Consiliul pentru lucrări educaționale (COE)

- Consiliul Lucrărilor Educative este un organism înființat în Provincia Iberică și numit de către Consiliul Provincial pentru a însoți și coordona gestionarea și animarea centrelor.

Funcții:

Consiliul provincial delegă următoarele funcții, printre altele, Consiliului de lucru pentru educație:

1. Exercițarea reprezentării obișnuite a dreptului de proprietate asupra operelor educaționale.
2. Numirea membrilor echipelor de conducere.

3. Aprobarea bugetului și efectuarea controlului economic și bugetar al lucrărilor educaționale.
4. Aprobe angajărilor și rezilierea contractelor.
5. Să se asigure că "Politicile provinciale pentru protecția copiilor" sunt puse în aplicare în lucrările educaționale.

Coordonatorul local pentru protecția copilului (CLPM)

- Persoana care, la nivel local, este responsabilă de diseminarea "Politicilor provinciale pentru protecția copilului", de monitorizarea implementării și aplicării acestor politici, de găsirea mijloacelor de sensibilizare și de motivare cu privire la importanța protecției copilului și de coordonare a echipei locale de protecție a copilului.
- Aceasta este numită de către echipa de conducere a școlii pentru un an.

Funcții:

1. Convoacă și coordonează ELPM.
2. Se asigură că orientările provinciale privind protecția copilului sunt cunoscute și puse în aplicare în centrul dumneavoastră.
3. Se ocupă de sensibilizarea și creșterea gradului de conștientizare cu privire la importanța protecției copilului.
4. Urmărește activitățile de sensibilizare din propriul centru.
5. Se asigură că toți cei din centru sunt instruiți în domeniul protecției copilului.
6. Asigură formarea elevilor/lucrătorilor în materie de protecție a copilului și de bună purtare.
7. Colectează acuzațiile de abuz (fizic, emoțional, de neglijare și între colegi) și inițiază procedura sau protocolul corespunzător.
8. Actualizează manualul centrului cu orientările care vin din partea provinciei și cu reglementările specifice emise de județul respectiv.
9. Se asigură că sunt respectate indicațiile prevăzute în manualul centrului.
10. Are mereu la dispoziția echipei provinciale a PM documentația și informațiile necesare.

Echipe locale de protecție a copilului (LCPT)

- Aceasta este echipa care, la nivel local, asistă coordonatorul local pentru protecția copilului în îndeplinirea atribuțiilor sale și în rezolvarea eventualelor situații de abuz asupra copiilor, care pot apărea în centru.

- ELPM va fi alcătuit din director, consilier de orientare și coordonatorul local pentru protecția copilului. În rezolvarea anumitor cazuri, în funcție de caracteristicile fiecărui caz în parte, li se pot alătura încă două persoane: tutore, coordonator de etapă, coordonator pastoral, coordonator sportiv, coordonator de conviețuire, coordonator al educației împreună... În niciun caz nu poate face parte din această echipă o persoană care are o implicare emoțională directă în caz (membru de familie, prietenie etc.).
- Membrii acestei echipe sunt numiți de către echipa de conducere pentru un an.

Funcții:

1. Să consilieze și să sprijine coordonatorul local pentru protecția minorilor în îndeplinirea misiunii sale, în special în monitorizarea și impulsivitatea formării persoanelor legate de centru și în consilierea și monitorizarea implementării instrucțiunilor legate de protecția minorilor și de buna purtare.
2. Să ajute la căutarea de informații și la evaluarea acestora în conformitate cu criteriile stabilite în protocoalele relevante, în cazul în care apar abuzuri.
3. Să garanteze copiilor care au fost victime ale oricărei forme de abuz resursele necesare pentru repararea prejudiciului și promovarea dezvoltării lor sănătoase.
4. Să promoveze conștientizarea drepturilor copilului și a protecției tuturor copiilor împotriva tuturor formelor de maltratare sau abuz.

Pentru lucrări educaționale în România

- În cadrul lucrărilor educaționale din România, ca și în restul lucrărilor din Provincie, va exista un coordonator și o echipă locală pentru protecția minorilor. Aceste lucrări sunt reglementate de legislația, protocoalele și sistemele stabilite în acest scop în această țară.
- În cazul unei situații în care se poate produce un abuz sau o formă de maltratare, echipa executivă va fi formată din delegatul provincial pentru protecția copilului, coordonatorul local pentru protecția copilului, directorul centrului și responsabilul biroului de comunicare. În aceste situații, se va lua legătura cu un birou juridic și cu un birou de presă local.

6. Protecția copiilor împotriva abuzurilor

*Protecția copilului este responsabilitatea organizațiilor de a se asigura că personalul, activitățile și programele lor nu aduc prejudicii copiilor, adică nu îi expun pe copii la riscuri de a suferi daune sau abuzuri și informarea autorităților competente cu privire la orice preocupare pe care organizația o poate avea cu privire la siguranța copiilor în mediul în care lucrează.*³

Abuzul asupra copiilor este o **problemă globală**, cu consecințe grave, care pot dura toată viața. Studii internaționale⁴ arată că în Europa aproximativ 20% dintre copii suferă o formă de rele tratamente. În Europa, 9,6% dintre copii sunt abuzați sexual (5,7% dintre băieți și 13,4% dintre fete), 22,9% sunt abuzați fizic, 29,1% sunt abuzați emoțional și 34,7% sunt neglijați.

Maltratarea copiilor **cauzează suferință copiilor** și familiilor și poate avea consecințe grave pe termen lung: provoacă stres și este asociată cu tulburări de dezvoltare timpurie a creierului. Ca urmare, adulții care au suferit rele tratamente în copilărie prezintă un risc crescut de probleme de comportament, fizice și de sănătate mintală, cum ar fi violența (fie ca victime, fie ca autori), depresia, abuzul de tutun, alcool și droguri și comportamente sexuale cu risc ridicat.

Au fost identificați o serie de **factori de risc** pentru situațiile de maltratare a copiilor. Deși acestea nu sunt prezente în toate contextele sociale și culturale, ele oferă o imagine de ansamblu a cauzelor relelor tratamente. Nu trebuie să uităm că copiii sunt victimele și nu pot fi niciodată învinuiți pentru relele tratamente aplicate lor. Cu toate acestea, există o serie de caracteristici ale copilului care pot crește probabilitatea de maltratare a copilului: vârsta sub 4 ani și perioada adolescenței, un copil nedorit sau care nu corespunde așteptărilor părinților, cu nevoi speciale, care plânge mult sau are caracteristici fizice atipice.

Există mai multe caracteristici ale părinților sau îngrijitorilor care pot crește riscul de maltratare a copilului, printre care: dificultăți în stabilirea legăturii cu nou-născutul, eșecul în îngrijirea copilului, antecedente personale de maltratare a copilului, lipsa de cunoștințe sau așteptări nerealiste privind dezvoltarea copilului, abuzul de alcool sau droguri (în special în timpul gestației), implicarea în activități criminale, dificultăți economice....

Deși *Convenția cu privire la drepturile copilului se adresează* guvernelor, în calitate de reprezentanți ai poporului, ea se referă, de fapt, la **responsabilitățile tuturor membrilor societății**. Este posibil să transformăm aceste standarde în realitate doar atunci când toată lumea le respectă - părinți, membri ai familiei și ai comunității, profesioniști și alte persoane care lucrează în școli sau în instituții publice și private în slujba copiilor, în tribunale și în toate

³ Definiția Protecției Copilului din Keeping Children Safe

⁴ Organizația Mondială a Sănătății (OMS) Raport european privind starea de prezentă a relelor tratamente, 2018.

domeniile guvernamentale - și când toți își îndeplinesc rolurile în conformitate cu aceste standarde.

În această categorie luăm în considerare relele tratamente aplicate copiilor în sensul cel mai larg, incluzând o tipologie, niveluri de gravitate și indicatori generali care ne pot ajuta să detectăm situațiile de posibile rele tratamente.

6.1. Abordare conceptuală - Definiția relelor tratamente aplicate copiilor

"Acțiune, omisiune sau tratament neglijent, neaccidental, care îl privează pe un copil de drepturile și bunăstarea sa, care amenință sau interferează cu dezvoltarea sa fizică, mentală sau socială ordonată și ai cărui autori pot fi indivizi, instituții sau societatea însăși".⁵

6.2. Tipuri de abuzuri

Abuzul fizic

Orice act neaccidental care cauzează sau poate cauza vătămări corporale, boli sau riscuri de vătămare corporală a copilului, inclusiv omisiunea neglijentă de a proteja copilul.

Abuzul emoțional

Atitudini, acțiuni și ostilitate verbală persistentă, sub formă de insulte, dispreț, umilire, descalificare, critică sau amenințare cu abandonul, blocarea constantă a inițiativelor de interacțiune ale copiilor (de la neglijare la reclusiune sau izolare) și privarea de oportunități de interacțiune socială și de încurajare a autonomiei, provocate de către orice adult.

Maltratarea prin neglijență

Neglijarea temporară sau permanentă a nevoilor fizice, cognitive și emoționale de bază ale copilului, precum și neîndeplinirea obligațiilor de tutelă, îngrijire și protecție.

Abuz între colegi - hărțuire

Orice formă de abuz psihologic, verbal sau fizic între elevi, care are loc în mod repetat și în timp, departe de ochii adulților și cu intenția de a umili și de a supune în mod abuziv victima lipsită de apărare.

Orice formă de maltratare între colegi prin intermediul tehnologiei informatice și comunicațiilor (mesaje pe telefonul mobil, e-mail, rețele sociale, chat etc.) este cunoscută sub numele de "**cyberbullying**".

⁵ Observatorul Copilăriei în 2008.

Abuz sexual

Orice tip de contact și interacțiune sexuală între un adult și un minor, în care adultul exercită o poziție de putere sau de autoritate asupra minorului, folosind minorul pentru stimularea sexuală proprie, a minorului sau a unei alte persoane. Atunci când acest tip de abuz este comis online, se numește "**grooming**".

Abuzul sexual poate fi comis, de asemenea, de către o persoană cu vârsta sub 18 ani, atunci când aceasta este semnificativ mai în vârstă decât copilul-victimă sau atunci când se află într-o poziție de putere sau de control asupra copilului.

Inducerea unui minor la prostituție de către un adult este, de asemenea, considerată abuz sexual, chiar dacă relația sexuală are loc cu o terță parte.

6.3. Niveluri de gravitate

Criteriile care definesc gravitatea relor tratamente sunt: frecvența și intensitatea indicatorilor și gradul de vulnerabilitate al copilului. Pentru a evalua vulnerabilitatea copilului, trebuie evaluați următorii factori: cronicitatea și frecvența relor tratamente, accesul agresorului la copil, caracteristicile și condițiile în care se află copilul, relația dintre agresor și copil, existența unui anumit tip de handicap, caracteristicile părinților sau ale principalilor îngrijitori, caracteristicile mediului familial al copilului și dacă s-a cerut vreodată ajutor, de la cine, când și cum a fost rezolvat.⁶

- **Ușor** Există indicatori fizici, psihologici și/sau sociali de rele tratamente care pot fi abordați din punct de vedere educațional și reprezintă o situație non-urgentă care poate fi rezolvată chiar în școală și/sau în mediul socio-familial al copilului. Depistarea unor orientări educative incorecte, care afectează buna dezvoltare a copilului sau a adolescentului, cum ar fi pedepsele excesive, lipsa de atenție și de sprijin în materie școlară, tratamentele nepotrivite (ridiculizare, comparații depreciative cu alții etc.).
- **Grave** Atunci când integritatea fizică sau psihologică a copilului sau adolescentului nu este în pericol, dar există o prezumție că are loc sau poate avea loc o situație care ar duce la maltratare sau că nevoile sale nu sunt satisfăcute.
- **Foarte grav** Existența unor indicatori fizici, psihologici și/sau sociali de rele tratamente, care pun în pericol integritatea și bunăstarea copilului. Situația este urgentă.

⁶ Observatorul Copilăriei în 2008.

6.4. Indicatori

Indicatorii de abuz nu sunt fapte

Este important de subliniat faptul că niciun indicator nu ar trebui să fie considerat în sine ca fiind concludent pentru rele tratamente. Un grup sau un model de semne este probabil să indice mai mult maltratarea. O suspiciune care nu este susținută de niciun indicator obiectiv de rele tratamente nu constituie un motiv rezonabil de îngrijorare.

Semnele de rele tratamente pot apărea și în contextul social și familial al copilului. Pe de altă parte, relele tratamente aplicate copiilor nu se limitează la un anumit grup socio-economic, de gen sau cultural, ci în orice grup social este posibil să apară rele tratamente aplicate copiilor. Este important să fiți întotdeauna deschiși la explicații alternative pentru eventualele semne fizice sau comportamentale care pot fi indicatori de rele tratamente.

Indicatori generici ai unei forme de abuz

În cele ce urmează sunt prezentați câțiva indicatori care pot constitui motive rezonabile de îngrijorare cu privire la un posibil abuz:

- Indicarea specifică de către copil a faptului că este abuzat.
- O versiune a unei persoane care a văzut cum a fost abuzat copilul.
- Leziuni fizice care este puțin probabil să fi fost cauzate de întâmplare.
- Modificări ciudate în comportamentul copilului.
- Manifestarea de frică nejustificată și/sau atacurile de panică.
- Comportament agresiv.
- Fuga frecventă de acasă.
- Stima de sine scăzută.
- Lipsa de interes pentru lucruri și/sau activități pentru care obișnuia să manifeste interes.
- Stare depresivă.
- Coșmaruri persistente, tulburări de somn, enurezis.
- Semne de malnutriție și neglijență la exterior.
- Sentimente de respingere și neacceptare.

Indicatorii specifici pentru fiecare tip de rele tratamente sunt enumerați în anexele corespunzătoare.

6.5. Protecția copilului în provincia Iberică: promovare, prevenire și intervenție

În Provincia Maristă Iberica înțelegem că protecția minorilor este o cerință inevitabilă care emană din Principiile noastre instituționale și din Declarația Drepturilor Copilului. Prin urmare, promovarea acestor drepturi este fundamentală în fiecare dintre lucrările noastre. Alături de această promovare, sunt esențiale acțiunile care vizează prevenirea situațiilor de posibile rele tratamente sau abuzuri și definirea protocoalelor și a liniilor de acțiune pentru a răspunde atunci când este detectată apariția unui caz de rele tratamente.

1.- PROMOVARE

Promovarea drepturilor copilului în rândul minorilor, al agenților educaționali și al mediului socio-cultural din centrele noastre este un angajament clar al Institutului nostru. Pe baza acestei activități în promovarea drepturilor copiilor, prezentăm Bunele Tratamente, astfel încât noi toți, adulți și copii, să îmbrățișăm angajamentul de a crea un mediu plin de iubire.

2.- PREVENIRE

Considerăm că este esențial să desfășurăm o activitate preventivă pentru a minimiza, pe cât de mult putem, posibilitatea apariției unor situații de maltratare și abuz a copiilor cu care lucrăm.

3.- INTERVENȚIE

Toate centrele din Provincia Iberică trebuie să fie pregătite să detecteze și să acționeze în cazul în care există suspiciuni de rele tratamente sau abuzuri asupra oricăruia dintre copiii pe care îi îngrijim. În acest scop, considerăm că este esențial să avem protocoale de acțiune, în conformitate cu legislația și orientările regionale ale fiecăruia dintre centre.

7. Promovarea drepturilor copiilor

Promovarea drepturilor copiilor și încurajarea practicilor de Bune Comportamente sunt esențiale pentru activitatea noastră educațională. Angajamentul nostru instituțional constă în apărarea și promovarea acestor drepturi în rândul tuturor copiilor, indiferent de vârstă, rasă sau condiție.

7.1. Formarea personalului

- Formare în domeniul drepturilor copilului: atât în cadrul formării inițiale a noilor educatori, cât și a celorlalți membri ai personalului centrului, se desfășoară acțiuni de formare privind cunoașterea, promovarea și diseminarea drepturilor copilului.
- Formare în practicile de bune tratamente: ca și în cazul blocului anterior de conținut, în mod paralel se organizează cursuri de formare provinciale pentru noii educatori și cursuri de formare locale pentru personalul didactic cu privire la practicile de bune tratamente care pot fi transferate la lucrul cu copiii. Există, de asemenea, un curs de dezvoltare a competențelor dedicat principiilor bunei-comportări și aplicării acestora în educația formală și non-formală.

7.2. Formarea minorilor: mentorat

Pe baza perspectivei drepturilor copilului și cu accent pe copii ca subiecți ai drepturilor, se desfășoară acțiuni de formare și promovare în rândul copiilor din centrele noastre:

- Săptămâna drepturilor copilului: pentru toate nivelurile de învățământ, cu materiale educaționale și ludice care promovează cunoașterea și exercitarea acestor drepturi.
- Orientarea în bunele tratamente: concepută pentru toate etapele educaționale, aceste sesiuni sunt concepute pentru a sensibiliza publicul cu privire la principiile bunei comportări și pentru a stabili un dialog de conduită și coresponsabilitate în centre, în acest cadru.

8. Prevenirea abuzurilor

Angajamentul instituției pentru prevenirea relelor tratamente este reflectat în detaliu în fiecare dintre domeniile care acoperă activitatea centrelor, de la documentele care reglementează activitatea cu minorii până la configurarea infrastructurilor, inclusiv procesele și activitățile de zi cu zi, începând cu evaluarea riscurilor, realizată în fiecare dintre lucrările noastre.

8.1. Proiectul educațional al centrului

Proiectele educaționale ale școlii cuprind toate planurile și domeniile de acțiune ale vieții școlare; prin urmare, acestea trebuie să țină cont în mod necesar de sarcina preventivă a abuzului și protecției copilului pentru a ne asigura că mulțumirea elevilor noștri, fără nici un fel de diferență, este o realitate.

În același mod, operele sociale trebuie să includă în proiectul lor de intervenție socială și acțiune educativă (PISAE) prevenirea relelor tratamente și protecția tuturor minorilor, fără nici un fel de diferență, ca parte esențială a tuturor acțiunilor lor.

8.2. Procese operaționale și de management

Măsurile de protecție a copiilor vor fi integrate în mod explicit în procesele operaționale și de gestionare a lucrărilor din Provincia Iberică, pentru a ne asigura că acesta este un aspect cheie al activității mariste și o trăsătură esențială a etosului său. Procedurile stabilite în cadrul acestor procese vor fi aplicate în toate centrele și lucrările, cu scopul fundamental de a crea un mediu sigur pentru minori.

8.3. Selecția și recrutarea de persoane

Activitatea în cadrul lucrărilor educaționale din provincie se desfășoară în contact cu copiii și adolescenții, motiv pentru care este esențial să ne asigurăm că în procesul de selecție se aleg persoanele potrivite pentru sarcina care le va fi încredințată.

În domeniul protecției copilului este necesar ca procedura de recrutare a provinciei să ia în considerare indicatorii care relevă sensibilitatea și respectul candidatului față de drepturile copilului și importanța pe care o acordă protecției minorilor.

8.4. Codul de practică

Legislația actuală susține principiul stării de bine a tuturor minorilor ca element de bază al conviețuirii între adulți și minori. Organizațiile și instituțiile Provinciei Mariste Iberice cer ca toate persoanele care lucrează sau sunt voluntare în cadrul misiunii mariste și care au o relație directă sau indirectă cu minorii să cunoască și să accepte codul de bune practici.

8.5. Formare

Unul dintre principiile și orientările instituționale afirmă că protejarea copiilor și prevenirea tuturor formelor de abuz depind, în mare măsură, de educația adecvată și amplă a tuturor celor din provincie.

În cadrul angajamentului nostru de a crea o cultură a protecției copilului, "Documentul-cadru de formare provincială" include acțiuni de formare cu conținut specific legat de protecția copilului.

8.5.a. Formarea personalului (personal didactic, nedidactic și voluntar)

Destinatarii

Prin agenți înțelegem toate acele persoane care desfășoară un anumit tip de activitate în cadrul lucrărilor noastre educaționale și care, într-un fel sau altul, intră în contact cu copiii și tinerii care ne-au fost încredințați.

Diferitele domenii de interacțiune cu minorii care apar în acțiunea educativă, fie că este vorba de educație formală sau nonformală (sala de clasă, activitățile extracurriculare și de timp liber, sportul, diferitele servicii școlare, activitățile pastorale...) fac ca profilul educatorului căruia i se adresează acțiunea formativă legată de protecția minorilor să fie foarte variat. Putem găsi, de la frații mariști înșiși, educatori laici, voluntari ai lucrărilor sociale și personal administrativ și de servicii, care sunt mai mult în contact zilnic cu minorii, până la monitori sportivi, animatori de grup, monitori de activități extrașcolare etc., care au o relație ocazională sau sporadică. Toate acestea trebuie să fie luate în considerare atunci când ne planificăm acțiunile de formare.

Fiecare agent educațional este, în esență, un model pentru copii și, prin urmare, atitudinea și comportamentul său în raport cu copiii trebuie să fie extrem de atent alese.

Obiective:

1. Conștientizarea agenților educaționali cu privire la Convenția cu privire la drepturile copilului și aplicarea acesteia în contextul educativ în care lucrează.
2. Să le dezvolte o sensibilitate pentru apărarea drepturilor copilului și protecția minorilor.
3. Conștientizarea agenților educaționali cu privire la principiile care ghidează politicile provinciale privind protecția minorilor și conduita pe care trebuie să o urmeze cei care desfășoară orice fel de activitate cu minori în cadrul lucrărilor noastre.
4. Furnizarea de instrumente pentru promovarea unei dezvoltări pozitive și a unor medii prietenoase pentru copii.
5. Punerea la dispoziție a cursurilor de formare cu privire la diferitele tipuri de rele tratamente, la prevenirea acestora, la modul de acțiune și la persoana căreia trebuie să se adreseze în cazul în care există suspiciuni sau dovezi că un copil este maltratat sau abuzat.

8.5.b. Formarea minorilor

Pe parcursul acestui proces, copiii nu sunt agenți pasivi, la adăpost de măsurile pe care adulții le pun în aplicare pentru a-i proteja. Aceștia sunt, de asemenea, coresponsabili pentru protecția lor și a colegilor lor, împotriva abuzurilor. Acest lucru necesită o conștientizare a drepturilor lor. Protecția împotriva abuzurilor nu este ceva ce li se oferă, ci este un drept pe care îl au în calitate de copii și care este recunoscut de către aceștia. Este nevoie, de asemenea, de cunoștințe despre cum se poate realiza această protecție, pentru a descoperi înșelătoriile și capcanele care pot apărea. Aceasta presupune recunoașterea celuiilalt ca având aceleași drepturi. Este nevoie de capacitatea de a spune *nu* și de curajul de a anunța pe cineva de încredere atunci când drepturile unui copil au fost încălcate sau riscă să fie încălcate. Vom face toate acestea printr-un proces de formare care se realizează, în primul rând, prin intermediul acțiunii de consiliere.

Destinatarii

Copiii din centrele noastre, indiferent de sex, origine etnică, religie, orientare sexuală sau statut, beneficiază de formare în materie de protecție și prevenire a relelor tratamente sau a abuzurilor, adaptată vârstei și capacității lor.

Obiective

1. Sensibilizarea copiilor cu privire la drepturile copiilor și la implicațiile acestora.
2. Furnizarea de linii directoare și instrumente de relaționare asertivă, pentru un bun comportament.
3. Să ofere competențe pentru a detecta și a se proteja împotriva diferitelor tipuri de abuz.
4. Să ofere abilități de detectare și protecție împotriva abuzului sexual asupra copiilor.
5. Furnizarea de orientări pentru căutarea ajutorului și dezvăluirea informațiilor atât în centru, cât și în mediul apropiat.

8.5.c. Formarea familiei

În tot acest proces de protecție și prevenire a abuzurilor, familiile minorilor sau tutorii legali ai acestora joacă un rol fundamental. În mediul familial, copilul se simte, sau ar trebui să se simtă, mai iubit, mai acceptat, mai susținut. În mediul familial, copilul trebuie să se simtă mai încrezător pentru a discuta despre situația sa personală, despre dificultățile, problemele și, de asemenea, despre situațiile de maltratare sau de abuz de care ar putea suferi.

Este necesar ca mediul cel mai apropiat de copil să fie sensibil la drepturile copilului și să dispună de instrumente pentru a putea face față eventualelor situații de maltratare sau abuz care pot apărea.

Furnizarea acestor mijloace familiilor se va face prin formare pentru familii.

Destinatarii

Toți părinții și tutorii legali ai copiilor din centrele noastre beneficiază de cursuri de formare cu privire la modul în care pot proteja și preveni maltratarea sau abuzul asupra copiilor lor.

Obiective

1. Creșterea gradului de conștientizare și de înțelegere a drepturilor copiilor.
2. Facilitarea unor strategii și instrumente de tratament adecvate.
3. Creșterea gradului de conștientizare și de înțelegere a diferitelor tipuri de abuz asupra copiilor.

4. Formare pentru a preveni, detecta și acționa în cazul unor posibile situații de abuz sau maltratare a copiilor.

8.6. Adaptarea structurală a instalațiilor noastre

Angajamentul provinciei mariste Iberice de a-i proteja pe toți copiii și adolescenții împotriva abuzurilor se manifestă, de asemenea, prin adaptarea infrastructurilor, astfel încât să se reducă la minimum "unghiurile moarte" sau potențialele puncte de întâlnire între agresor și victimă.

Ca regulă generală, toate școlile din provincie vor trebui să facă următoarele adaptări:

- Toalete și vestiare separate pentru minori și adulți. În cazul în care acest lucru nu este fezabil, se stabilesc criterii pentru a se asigura că acestea nu coincid în acest spațiu sau se montează panouri de avertizare.
- Sălile de clasă și încăperile în care sunt prezenți în mod regulat copii, trebuie să fie vizibile din exterior, fie prin pereți de sticlă, fie prin uși de acces. În acele încăperi în care acest lucru nu este posibil, se stabilesc orientări pentru a minimiza riscurile, cum ar fi prezența unui al doilea adult sau menținerea ușii deschise.

8.7. Alte măsuri preventive

Măsuri de prevenție stabilite pentru activitățile care implică o ședere peste noapte în afara școlii, excursii în alte țări sau mobilități școlare, precum și pentru orice activitate care depășește spațiul obișnuit al activităților zilnice.

9. Intervenția în cazul în care există suspiciuni sau dovezi de abuz sau rele tratamente

Toate centrele din Provincia Iberică trebuie să fie pregătite să detecteze și să acționeze în cazul în care există suspiciuni de maltratare sau de abuz asupra oricăruia dintre copiii cu care lucrăm.

În acest scop, considerăm că este esențial să avem protocoale care să ghideze acțiunile atunci când ne confruntăm cu suspiciunea sau cu certitudinea că un copil este maltratată sau abuzat.

9.1. Legislația spaniolă care stă la baza intervenției

CONSTITUȚIA SPANIOLĂ (articolul 39.4): "... copiii se vor bucura de protecția prevăzută în acordurile internaționale care le protejează drepturile".

CONVENȚIA PRIVIND DREPTURILE COPILULUI, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989. (Ratificată de guvernul spaniol în 1990).

Art. 3, alin. 1: "În toate acțiunile care privesc copiii, fie că sunt întreprinse de către instituții publice sau private de asistență socială (...) interesul superior al copilului trebuie să aibă o importanță primordială.

Art. 19. "Cei care răspund de îngrijirea și bunăstarea copiilor trebuie să ia măsurile adecvate pentru a-i proteja pe aceștia împotriva tuturor formelor de violență fizică sau psihică, de vătămare sau abuz, de neglijare, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv de abuz sexual, în timp ce copilul se află sub responsabilitatea lor.

Legea 26/2015, din 28 iulie, privind modificarea sistemului de protecție a copilului și adolescentului. - Interesul superior al copilului: Considerație primară bazată pe satisfacerea nevoilor de bază ale minorului, pe luarea în considerare a dorințelor, sentimentelor și opiniilor sale sau pe conveniența ca viața și dezvoltarea sa să se desfășoare într-un mediu familial adecvat și lipsit de violență. Interesul superior al copilului trebuie să prevaleze asupra oricărui alt interes legitim.

Art. 13 LOPJM. - Obligația oricărei persoane sau autorități, și în special a celor care, datorită profesiei sau funcției lor, detectează o situație de risc sau de posibilă neglijare a unui minor, de a informa autoritatea sau cei mai apropiați agenți ai acesteia, fără a aduce atingere acordării asistenței imediate necesare.

Legea 26/2015, din 28 iulie, privind modificarea sistemului de protecție a copiilor și adolescenților. - Orice persoană care ia cunoștință, prin orice sursă de informare, de o faptă care ar putea constitui o infracțiune contra libertății și indemnității sexuale,

traficului de persoane sau exploatării minorilor, are obligația de a sesiza Parchetul, fără a aduce atingere dispozițiilor legii procesual penale".

Art. 17 LOPJM. - Situație de risc: cea care dăunează dezvoltării personale sau sociale a minorului, care nu necesită asumarea tutelei de către Ministerul Justiției.

(art. 172 din Codul civil). - Neglijență: nerespectarea, imposibilitatea, exercitarea necorespunzătoare a obligațiilor de protecție stabilite prin lege pentru îngrijirea minorilor.

Legea 26/2015, din 28 iulie, privind modificarea sistemului de protecție a copiilor și adolescenților: modificarea Legii organice 1/1996, din 15 ianuarie, privind protecția juridică a minorilor, de modificare parțială a Codului civil și a Legii de procedură civilă, completează definiția situației de abandon prin stabilirea circumstanțelor care determină declararea acestuia).

"În special, se consideră că există o situație de neajutorare atunci când una sau mai multe dintre următoarele circumstanțe sunt suficient de grave pentru ca, evaluate și cântărite în conformitate cu principiile necesității și proporționalității, să reprezinte o amenințare la adresa integrității fizice sau psihice a copilului:

[...]

g) Absența repetată și insuficient justificată de la școală sau neprezentarea la școală, precum și permisivitatea sau inducerea continuă a absenteismului școlar pe parcursul etapelor de școlarizare obligatorie".

LEGE ORGANICĂ pentru protecția cuprinzătoare a copiilor și adolescenților împotriva violenței.

Considerații generale

În secțiunea 6 a prezentului document și în anexele corespunzătoare, am exprimat ceea ce înțelegem prin rele tratamente, tipurile de rele tratamente, indicatorii de rele tratamente și nivelurile de gravitate care pot apărea etc. În acest moment, este important să se precizeze sistemul de acțiune pe care orice persoană dintr-un centru educațional, școlar sau social din provincia Iberica trebuie să îl urmeze în cazul în care are cunoștință de un posibil caz de rele tratamente și pașii care trebuie urmați de persoanele responsabile pentru fiecare centru (director, coordonator local pentru protecția copilului și echipa locală de protecție a copilului) pentru a face față oricărei situații de rele tratamente care ar putea apărea, fie că este vorba de abuz fizic, emoțional, de neglijență, abuz între colegi sau sexual.

Fiecare dintre protocoale constă într-o descriere a acțiunilor și o diagramă de flux care exprimă grafic diferitele etape, precum și formulare de înregistrare în care sunt consemnate etapele urmate.

În orice caz, este foarte important de reținut că, ori de câte ori există suficiente suspiciuni, probe, indicii sau date pentru a putea considera că s-a comis sau se comite o infracțiune împotriva unui minor, după informarea Delegatului provincial pentru protecția minorilor și consultarea cu consilierul juridic cu privire la detalii, faptele vor fi comunicate autorității competente. Trebuie să fim conștienți de faptul că nu avem nici pregătirea, nici mijloacele, nici autoritatea legală pentru a efectua investigații privind acte criminale.

Oricare ar fi principiile pe care le stabilim trebuie să țină cont de interesul superior al copilului, de cerințele dreptului civil și canonic și trebuie să țină cont de faptul că Fratele Provincial este cea mai înaltă autoritate din provincie. Fratele Provincial este responsabil în ultimă instanță de activitatea educativă a tuturor educatorilor (frați și laici, colaboratori și voluntari...) implicați în acțiunea educativă maristă din Provincia Iberică.

9.3. Criterii de acțiune aplicabile diferitelor cazuri de abuz

Indiferent de tipul de rele tratamente care pot apărea (fizice, emoționale, datorate neglijării sau abandonului, abuz sexual etc.), există un set de criterii de acțiune care pot fi comune tuturor acestora în ceea ce privește colectarea de informații, prelucrarea și evaluarea informațiilor, procesul de informare și comunicare către comunitatea educațională, familie și mass-media - atunci când este cazul -, întocmirea de rapoarte și dosare, comunicarea către serviciile sociale sau către serviciul de inspecție educațională, observarea și măsurile de protecție a copilului etc.

Protocoloale de acțiune

Toate operele educaționale ale Provinciei Mariste Iberice au o serie de protocoale care au ca scop să răspundă situațiilor create de diferitele tipuri de rele tratamente care pot apărea.

Lucrările care se află în județe care au protocoale proprii sunt guvernate de orientările derivate din acestea, în timp ce lucrările educaționale care se află în județe care nu au protocoale proprii sunt guvernate de următoarele.

Aceste protocoale sunt completate cu anexele corespunzătoare care descriu conceptul de rele tratamente, diferitele tipuri de rele tratamente, nivelurile de gravitate și indicatorii posibili care ne pot ajuta să stabilim dacă există sau nu semne de posibile rele tratamente.

Protocoloalele conținute în acest document sunt următoarele:

P1 Protocol de acțiune pentru cazurile de abuz fizic, emoțional sau de neglijență

Scopul său este de a stabili pașii care trebuie urmați în cazul în care există suspiciuni sau plângeri de abuz fizic, psihologic sau din neglijență asupra unui minor.

P2 Protocol de acțiune pentru cazurile de abuz între egali

Scopul acestuia este de a stabili pașii care trebuie urmați în cazul în care există suspiciuni sau plângeri de hărțuire sau maltratare între colegi, fie direct, fie prin intermediul rețelelor sociale.

P3 Protocol de acțiune pentru cazurile de rele tratamente datorate abuzului sexual

Scopul său este de a stabili pașii care trebuie urmați în cazul unei suspiciuni sau al unei plângeri de abuz sexual și/sau de ademenire a minorilor, astfel încât să se asigure protecția minorului, discreția și acțiunea imediată pentru rezolvarea problemei.

9.5 Managementul comunicării de criză

În momentul în care apare o situație de criză cauzată de un posibil caz de abuz sau maltratare a unui copil, se creează o nevoie de comunicare în care diferite audiențe și mass-media solicită informații rapide și precise. În această primă situație, informațiile pot fi insuficiente sau confuze și, de obicei, nu există prea mult timp pentru a reacționa. Prin urmare, atunci când apare o criză, este esențial să se planifice din timp calea de urmat, să se știe cine și cum să acționeze și ce să se comunice.

Filozofia de comunicare a instituției se bazează pe două principii foarte clare: **transparență** și **veridicitate**. **Cu alte cuvinte**, comunicarea este planificată pe baza acestor două premise invariabile care obligă instituția să se exprime deschis în fața publicului său intern și extern, furnizând informații veridice și pertinente, corecte în fiecare caz.

10. Dezvoltarea la nivel provincial și local a politicii de protecție a copilului

După o primă etapă în care în toate centrele din provincie există un coordonator și o echipă locală de protecție a copilului, toți agenții educaționali cunosc politicile de protecție a copilului, au semnat Codul de bune practici și sunt obligați să îl respecte, au certificat de necondamnare pentru infracțiuni sexuale și se află într-un proces de formare pe tema abuzului și a bunei purtări în diferite cursuri, este necesară continuarea acțiunilor de conștientizare, pentru ca în centre să se dezvolte o cultură de prevenire și protecție a minorilor împotriva relelor tratamente și pentru ca acestea să devină locuri în care să prevaleze atitudinea de bună purtare, atât în rândul educatorilor, cât și în rândul minorilor.

Comunicare și punere în aplicare

În fiecare an, noi educatori și studenți se alătură centrului. Pentru ca aceștia să fie conștienți și sensibilizați cu privire la protecția copilului, nu este suficient să existe un document privind politicile provinciale de protecție a minorilor. Există un pas care este esențial pentru ca aceste politici să devină o realitate în lucrările educaționale, și anume comunicarea și transmiterea adecvată către toate persoanele implicate. Prin urmare, politicile vor fi diseminate în fiecare an școlar către noii membri ai comunităților educaționale din diferitele lucrări din provincie. De asemenea, aceste politici vor fi aduse la cunoștința tuturor familiilor și elevilor, în special a celor care vin pentru prima dată la centru.

Pentru a realiza acest proces de comunicare, echipa provincială pentru protecția minorilor (EPPM) a conceput un plan de diseminare și va fi responsabilă pentru a se asigura că toți noii agenți educaționali (profesori, PAS, animatori, monitori...) care desfășoară activități cu minori în oricare dintre operele provinciei sunt la curent cu politicile provinciale descrise aici. Pentru a facilita această sarcină, această echipă va avea două documente de sinteză (unul pentru personalul didactic și celălalt pentru personalul nedidactic), în care sunt incluse aspectele fundamentale ale acestui document principal, în special acele aspecte care pot fi mai relevante în acțiunea lor educațională cu minorii.

Ca și în cazul agenților, există, de asemenea, un plan pentru ca familiile și minorii înșiși să devină conștienți de aceste politici de protecție a copiilor. În acest scop, în fiecare an, în cadrul fiecărui proiect educațional se va derula o campanie de comunicare și diseminare, promovată de echipa de management și de echipa locală de protecție a copilului. Printre alte acțiuni, aceștia vor primi două documente (unul pentru familii și

unul pentru elevi), în care se face cunoscută și se explică, într-un mod scurt și simplu, politica centrului de protecție a minorilor.

În funcție de realitatea fiecărei lucrări educative, echipa de conducere locală va adapta documentul provincial la această realitate, astfel încât să țină cont de legislația regiunii, de evaluarea riscurilor și de particularitățile fiecărei lucrări în ceea ce privește structura, agenții și beneficiarii misiunii.

10.2. Evaluare, monitorizare și actualizare

Echipa provincială de protecție a copilului va fi responsabilă de evaluarea punerii în aplicare a acestor politici în fiecare instituție de învățământ. În acest scop, va vizita toate centrele o dată pe an pentru a evalua progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a politicilor, sensibilizarea, conștientizarea și formarea personalului. Aceste vizite vor fi urmate de întocmirea unui raport pentru fiecare centru în parte, împreună cu un raport general pentru Consiliul Provincial.

Cel puțin o dată la trei ani, toate centrele ar trebui să fi efectuat un **audit intern** pentru a evalua nivelul de punere în aplicare a politicilor provinciale și măsurile luate în ceea ce privește formarea în domeniul protecției copilului, precum și nivelul de conștientizare și sensibilizare cu privire la maltratarea copiilor.

Auditul intern se efectuează cu ajutorul formularelor respective.

Documentul "Politici provinciale de protecție a copilului" va fi revizuit și actualizat de către echipa provincială de protecție a copilului la fiecare trei ani.

Anexa 1

Cadrul normativ de referință

La elaborarea acestor politici s-a ținut cont de următoarele reglementări:

- Internaționale:

- Declarația drepturilor copilului din 20 noiembrie 1959
- Convenția privind drepturile copilului
- Carta europeană a drepturilor copilului
- Convenția de la Haga din 29 mai 1993
- Rezoluția A4-0392/96 a Parlamentului European

- Statale:

- Constituția spaniolă din 1978
- Codul civil
- Decretul regal 1189/1982 din 4 iunie 1982 privind reglementarea anumitor activități nepotrivite sau periculoase pentru tineri și copii.
- Decretul regal 732/1995 privind drepturile și îndatoririle elevilor și normele de conviețuire în școli. (BOE din 2 iunie 1995).
- Legea organică 14/1999 din 9 iunie 1999 de modificare a Codului penal din 1995 privind protecția victimelor relelor tratamente și a Legii de procedură penală.
- Legea organică 5/2000, din 12 ianuarie. (BOE nr. 11 din 13 ianuarie 2000).
- Legea organică 8/2006, din 4 decembrie 2006, care modifică Legea organică 5/2000, din 12 ianuarie, care reglementează răspunderea penală a minorilor.
- Legea organică 8/2015, din 22 iulie, privind modificarea sistemului de protecție a copiilor și adolescenților (BOE din 23 iulie 2015).
- Legea 26/2015, din 28 iulie, privind modificarea sistemului de protecție a copiilor și adolescenților (BOE din 29 iulie 2015).

- **Regionale:** legislația în vigoare în Aragón, Castilla la Mancha, Extremadura, La Rioja, Madrid, Navarra și Țara Bascilor.

- **România:** Legislația în vigoare a fost luată în considerare și pentru lucrările din România. Această legislație poate fi găsită în anexa privind regulamentele.

Anexa 2

Standardele politicii de protecție a copilului

Standardele enumerate mai jos reprezintă nivelul așteptat de performanță care trebuie atins în toate lucrările, activitățile și de către toate persoanele implicate în acestea, în Provincia Iberică, în ce privește protecția minorilor.

Standardul 1:	<i>Provincia Iberică și toate operele sale au o politică scrisă de protecție a minorilor.</i>
Standardul 2:	<i>Provincia Iberică dispune de o structură și de proceduri pentru a răspunde la incidente și suspiciuni de abuz asupra copiilor.</i>
Standardul 3:	<i>Provincia Iberică dispune de proceduri pentru a preveni abuzul sau maltratarea copiilor.</i>
Standardul 4:	<i>Provincia Iberică are orientări scrise privind comportamentul față de minori.</i>
Standardul 5:	<i>Provincia Iberică oferă orientări clare cu privire la modul de adaptare a politicii de protecție în diferite locații și activități.</i>
Standardul 6:	<i>Provincia Iberică este responsabilă pentru a se asigura că toți minorii au același drept de a fi protejați.</i>
Standardul 7:	<i>Provincia Iberică transmite mesajul că "minorii trebuie protejați".</i>
Standardul 8:	<i>Provincia Iberică oferă formare și consolidare a capacităților pentru protecția minorilor</i>
Standardul 9:	<i>Provincia iberică a stabilit canale de consiliere și sprijin.</i>
Standardul 10:	<i>Provincia Iberică elaborează o politică de protecție a copiilor și o revizuește în consecință.</i>
Standardul 11:	<i>Provincia Iberică se asigură că subcontractanții respectă reglementările pentru protecția minorilor</i>

Pentru a evalua gradul de îndeplinire a acestor standarde, provincia va efectua audituri în conformitate cu următoarele norme⁷, pe baza standardelor menționate mai sus:

NORMA 1 POLITICĂ: Provincia Maristă Iberica elaborează o politică care să sublinieze angajamentul său de a preveni și de a răspunde în mod adecvat la răul cauzat copiilor.

NORMA 2 PERSONALĂ: Provincia Maristă Iberica stabilește responsabilități și așteptări clare pentru personalul și partenerii săi și îi sprijină să înțeleagă și să acționeze în consecință.

NORMA 3 PROCEDURI: Provincia Maristă Iberică creează un mediu sigur pentru copii prin punerea în aplicare a procedurilor de protecție a copiilor, care sunt aplicate în întreaga

⁷ Acestea sunt standardele utilizate de KCS pentru auto-audit.

organizație.

STANDARDUL 4 RESPONSABILITATE: Provincia Maristă Iberică monitorizează și revizuieste măsurile de securitate.

Anexa 3

Glosar de termeni

Acțiuni de protecție a minorilor: în conformitate cu Legea 3/1995 din 21 martie 1995 privind copiii, aceasta include toate acțiunile menite să realizeze prevenirea sau să eradicarea situațiilor de risc sau de neglijare a copiilor.

Acuzație: un denunț, la persoana întâi, de abuz al unui copil, împotriva unui membru actual sau fost membru al comunității școlare. Acuzațiile pot veni prin diferite mijloace de comunicare, inclusiv cele anonime.

Afirmație credibilă: o afirmație care, pe baza faptelor și circumstanțelor, pare a fi întemeiată și conduce la o convingere probabilă că a avut loc un abuz asupra copilului.

Agenți: toate acele persoane care desfășoară un anumit tip de activitate în cadrul lucrărilor noastre educative și care, într-un fel sau altul, intră în contact cu copiii și tinerii care ne-au fost încredințați.

Agresiunea verbală față de un copil: comportament verbal care jignește, umilește și denigrează în mod repetat conceptul de sine al copilului.

Izolarea copilului: acțiune a părinților sau a tutorilor legali care împiedică copilul să mențină și să profite de oportunitățile normale de interacțiune socială într-un mod pozitiv și activ.

Cyberbullying: orice formă de hărțuire între colegi care utilizează tehnologiile informației și comunicațiilor (mesaje pe telefonul mobil, e-mail, rețele sociale, chat etc.).

Confidențial: informații private, a căror natură impune ca divulgarea lor să fie restricționată și care pot fi comunicate unei persoane numai din motive profesionale sau instituționale sau din motive legale.

Coordonator local pentru protecția copilului (CLP): persoana care, la nivel local, este responsabilă de diseminarea politicii de protecție a copilului, de monitorizarea implementării și aplicării politicii și de coordonarea echipei locale de protecție a copilului.

Delegatul provincial pentru protecția minorilor (DPPM): este persoana delegată de către provincial să se ocupe de toate acuzațiile de abuz sexual asupra minorilor. Acesta va întocmi rapoarte pentru autoritățile competente și va informa acuzatorul cu privire la procesul de investigare. Acesta ține legătura cu fratele provincial, ține evidența tuturor pașilor parcurși pe

parcursul procesului și ia măsuri pentru ca presupusei victime să-i fie acordată asistență, dacă este cazul.

Infrațiune: orice acțiune sau omisiune, intenționată sau imprudentă, pedepsită de lege.

Echipa executivă pentru protecția minorilor (EPPM): este echipa care, odată ce este cunoscut un caz de abuz sau de maltratare, mobilizează resursele necesare pentru a se asigura că este respectat protocolul stabilit și îi însoțește pe cei responsabili la nivel local pentru a stabili cea mai bună modalitate de acțiune în vederea soluționării conflictului. Aceasta este alcătuită din delegatul provincial pentru protecția minorilor, un membru al echipei provinciale pentru protecția minorilor, directorul local, responsabilul biroului de comunicare și Fratele Provincial, dacă persoana acuzată este un frate, sau coordonatorul COE, dacă persoana acuzată este un membru al personalului centrului.

Echipa provincială pentru protecția minorilor (**EPPM**): este echipa care îl asistă pe delegatul provincial pentru protecția minorilor în îndeplinirea funcțiilor sale. Acesta este alcătuit din delegatul provincial și alte trei persoane numite de Fratele Provincial și de consiliul său.

Echipa locală de protecție a copilului (ELPM): este echipa care, la nivel local, asistă coordonatorul local pentru protecția copilului în îndeplinirea atribuțiilor sale și în rezolvarea eventualelor situații de abuz asupra copilului care pot apărea în centru. ELPM este alcătuit din director, consilier și coordonatorul local pentru protecția copilului. În rezolvarea anumitor cazuri, alte două persoane se pot alătura acestei echipe, în funcție de caracteristicile fiecărui caz în parte: Tutore, Coordonator de etapă, Coordonator pastoral, Coordonator sportiv, Coordonator de conviețuire, Coordonator de coeducare... În niciun caz nu poate face parte din această echipă o persoană care are implicare emoțională directă în caz (familie, prietenie etc.).

Drepturile omului: societatea contemporană recunoaște că fiecare ființă umană, în virtutea faptului că este o ființă umană, are drepturi în fața statului, drepturi pe care statul fie are datoria de a le respecta și garanta, fie este chemat să le satisfacă în vederea realizării lor depline. Aceste drepturi, atribute ale fiecărei persoane și inerente demnității sale, pe care statul are datoria să le respecte, să le garanteze sau să le satisfacă, sunt ceea ce cunoaștem astăzi ca drepturi ale omului.

Exhibiționism: comportament care constă în expunerea indecentă în fața altora pentru a le atrage atenția. Perversiune care constă în nevoia de a expune organele genitale.

Grooming: hărțuirea sexuală, în general, realizată prin intermediul rețelelor de socializare de către un adult. Se referă la acțiunile desfășurate în mod deliberat pentru a stabili o relație și un control emoțional asupra unui minor, în scopul de a-l seduce și de a deschide calea pentru abuzul sexual asupra acestuia. Acestea sunt situații de hărțuire cu conținut sexual explicit sau implicit.

Umilirea unui minor: acțiune executată pentru a înjosi, umili, disprețui, deruta sau stânjeni un minor, pentru a diminua stima de sine a copilului, pentru a-l pune într-o situație în care îi este subminată demnitatea.

Abuzul asupra copilului: "acțiune, omisiune sau tratament neglijent, nu accidental, care privează un copil de drepturile și bunăstarea sa, care amenință sau interferează cu dezvoltarea sa fizică, mentală sau socială ordonată și ai cărei autori pot fi persoane, instituții sau societatea însăși".⁸

Abuz fizic: orice act neaccidental care are ca rezultat vătămarea fizică, boala sau riscul de vătămare fizică a copilului, inclusiv neglijarea protecției copilului.

Maltratarea prin neglijare: neglijarea temporară sau permanentă a nevoilor fizice, cognitive și emoționale de bază ale unui copil, precum și neîndeplinirea obligațiilor de tutelă, îngrijire și protecție.

Abuzul emoțional: atitudini, acțiuni și ostilitate verbală persistente, sub formă de adresare de injurii, de critici, de reproșuri, de critici sau de amenințări cu abandonul; blocarea constantă a inițiativelor de interacțiune ale copiilor (de la evitarea până la reclusiune sau izolare) și privarea de oportunități de interacțiune socială și de realizare a autonomiei, de către orice adult.

Abuz sexual: orice tip de contact și interacțiune sexuală între un adult și un minor, în care adultul exercită o poziție de putere sau de autoritate asupra minorului și îl folosește pe minor pentru propria stimulare sexuală, a minorului sau a unei alte persoane. Abuzul sexual poate fi comis, de asemenea, de către o persoană cu vârsta sub 18 ani, atunci când acea persoană este semnificativ mai în vârstă decât copilul-victimă sau când acea persoană se află într-o poziție de putere sau control asupra copilului.

Bullying: orice formă de abuz psihologic, verbal sau fizic între elevi, repetat și susținut în timp, departe de ochii adulților și cu intenția de a umili și subjuga abuziv victima lipsită de apărare.

Orice formă de maltratare între colegi prin intermediul tehnologiilor informației și comunicațiilor (mesaje pe telefonul mobil, e-mail, rețele sociale, chat etc.) este cunoscută sub numele de "**cyberbullying**".

Minori: în conformitate cu Legea organică 5/2000, termenul de minori se referă la persoanele care nu au împlinit vârsta majoratului. În mediul nostru, o persoană este majoră atunci când împlinește vârsta de 18 ani.

Tineret: persoane cu vârsta cuprinsă între 10 și 24 de ani, deși nu există o limită precisă în acest sens. Tinerețea este vârsta dintre copilărie și vârsta adultă. (ONU-UNESCO)

⁸ Observatorul Copilăriei 2008 (Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale)

Persoană vulnerabilă: o persoană susceptibilă de a fi vătămată sau rănită, fie fizic, fie moral, deoarece este minoră sau are un handicap.

Politici instituționale pentru protecția minorilor: angajamentul Provinciei Mariste Iberice de a lua toate măsurile necesare pentru a promova bunăstarea minorilor, de a-i proteja împotriva oricărei fapte rele, exploatării și abuzului și de a le apăra drepturile, precum și de a lucra împreună în rețele de colaborare pentru a îmbunătăți accesul copiilor la informațiile referitoare la aceste chestiuni. Să contribuie la conștientizarea copiilor cu privire la drepturile lor și să dezvolte metode și instrumente pentru a asigura participarea semnificativă a acestora la politicile care îi afectează în instituțiile noastre.

Protecția copilului: "Protecția copilului este responsabilitatea organizațiilor de a se asigura că personalul, activitățile și programele lor nu dăunează copiilor, adică de faptul că nu se expun copiii la riscuri de vătămare sau abuz și de faptul că autoritățile competente sunt informate cu privire la orice preocupare pe care organizația o poate avea cu privire la siguranța copiilor în mediul în care lucrează."⁹

Victimă: o persoană care suferă un prejudiciu sau o pagubă cauzată de o acțiune sau de o omisiune, fie din vina unei alte persoane, fie din cauza unui act de forță majoră.

**Acest document, "Politici provinciale de protecție a copilului", a fost aprobat de Consiliul Provincial în cadrul
ședinței din
9 iulie 2020.**

H. Moisés Alonso Pérez
Superiorul provinciei

Fr. Alejandro Mena Goldáraz
Secretar al Consiliului Provincial

⁹ Definiția dată de Keeping Children Safe pentru protecția copilului.